

Majs

Anders Ericsson, Hushållningssällskapet, HS Konsult

- **Artist och Avenir har den säkraste stärkelsehalten i Mellansverige**
- **Jasmic, Falkone och Beethoven har gett de högsta ts-skördarna**
- **En rad nya sorter provades för 1:a året med intressanta resultat!**

Sortförsöksserien för fodermajs i Mellansverige utökades i år till tre försök då ett försök i Skaraborg tillkommit, vilket är en stor fördel för utvärderingen av vilket sortmaterial som passar bäst i vårt klimat. Totalt provades 27 sorter varav 13 var helt nya för området. De tre försöken, som alla hade majs som förfrukt, såddes under perioden 7-21 maj. Temperaturen var måttlig under försommaren och utvecklingen skedde i maklig takt. I slutet av juni kom värmen och tillväxten hos den värmeälskande majsen satte fart under juli månad. Frost kom sent i september vilket medverkade till att mognadsprocessen hans med och ts-halterna blev betydligt högre än föregående år. Alla försöken skördades den 13-14 oktober med bra skördenivåer i Uppsala och Skaraborg medan försöket i Östergötland gav ett något lägre och ojämnare resultat.

I tabell 1 redovisas ts-avkastningarna, försöksvis och i medeltal, uppdelat på tre grupper. Sorterna i den första gruppen är provade i tre år i området, andra gruppen i två år medan övriga sorter provas för första gången i vårt område. Som förväntat överträffade nästan samtliga sorter mätaren Avenirs avkastning, och ett flertal sorter gjorde det med 20% eller mer! Jasmic hade den högsta skörden ts-skörden såväl i sin grupp som totalt, och följs av en lång rad högavkastande sorter i alla grupper.

Ts- och stärkelsehalter redovisas i tabell 2. Den högavkastande Jasmic når inte i något fall upp till 30 % ts eller stärkelse medan flertalet av de övriga sorterna, med LZM 159/85, Kaspian, Avenir och Artist i topp, når 30 % ts. 11 av 27 sorter når 30 % stärkelsehalt i genomsnitt, toppat av LZM 159/85, Avenir och Artist. Tabellen belyser också den ganska stora skillnaden i stärkelseinlagring mellan försöksplatserna, trots att ts-halterna inte skiljer speciellt mycket. Vad skillnad beror på är ännu inte helt klarlagt. Försöket i Uppland uppnådde de högsta halterna stärkelse, med huvuddelen av sorterna över 30 %, medan endast tre sorter nådde 30 % nivån i Skaraborg trots att det var det försök som såddes först.

Mängden skördad stärkelse per hektar redovisas i tabell 3 och som synes så kan inte hög avkastning kompensera för lågt stärkelseinnehåll och de högst placerade sorterna har alla en stärkelsehalt på 30 % eller mer. I figur 1 redovisas stärkelsehalterna i sju försök för de mest provade sorterna och diagrammet visar att Artist, tillsammans med Avenir, är den sort som säkrast ger bra stärkelsehalter, och att Jasmic har svårt att nå bra halter i detta område. Det finns också en tendens att Destiny ger högre halter i Uppland men underlaget är för litet för säkra slutsatser.

Flerårsredovisningen i tabell 4 konfirmerar bilden av att det finns många sorter med hög avkastning men endast ett fåtal som kan matcha Avenirs tidiga mognad och höga stärkelsehalter. Jasmic, Beethoven och Falkone har den högsta avkastningen, Artist, Avenir och Kaspian de högsta stärkelse- och ts-halterna medan Artist når den högsta stärkelseskörden per hektar.

Tabell 1 Skörd Kg ts/ha

Område			BC	E	"R"	Medeltal
Sort	Beställare		2010	2010	2010	2010
Avenir	kg/ha	Regionen	11 890	8 490	11 860	10 750
	rel.tal		100	100	100	100
Jasmic		Syngenta	135	130	121	128
Beethoven		Limagrain	127	130	111	122
Destiny		Limagrain	131	118	115	122
Artist		Limagrain	110	121	110	113
Falkone		Syngenta	126	127	114	122
Utopia		Syngenta	118	124	113	118
Kreel		KWS	122	113	112	116
Cheer		Syngenta	125	94	119	115
Pyroxenia		SSd	113	108	101	108
Tweedi		Lantmännen	104	96	106	103
Kentaurus		KWS	105	102	98	102
Kaspian		KWS	115	84	100	101
MAS09.A		Svensk majs	114	79	95	98
LZM 158/71 Aritzo		Limagrain	112	134	117	120
Troizi		Lantmännen	133	109	113	119
Delitop		Syngenta	121	123	115	119
Unity		Syngenta	117	110	118	118
Flex		Svensk majs	121	127	104	116
LZM 159/86		Limagrain	112	119	117	116
LZM 158/89 Garland		Limagrain	114	120	106	113
Kontender		KWS	113	111	106	110
Sulexa		SSd	114	115	103	110
Sunboy		SSd	114	110	102	108
Zeta		SSd	111		100	108
LZM 159/85		Limagrain	113	109	101	107
Agassy		Svensk majs	108	113	99	106
CV			4	10,5	5,7	
LSD			990	1 780	1 300	1 240
LSD/Mätaren			8	21	11	12

Tabell 2 Ts- och stärkelhalter 2010

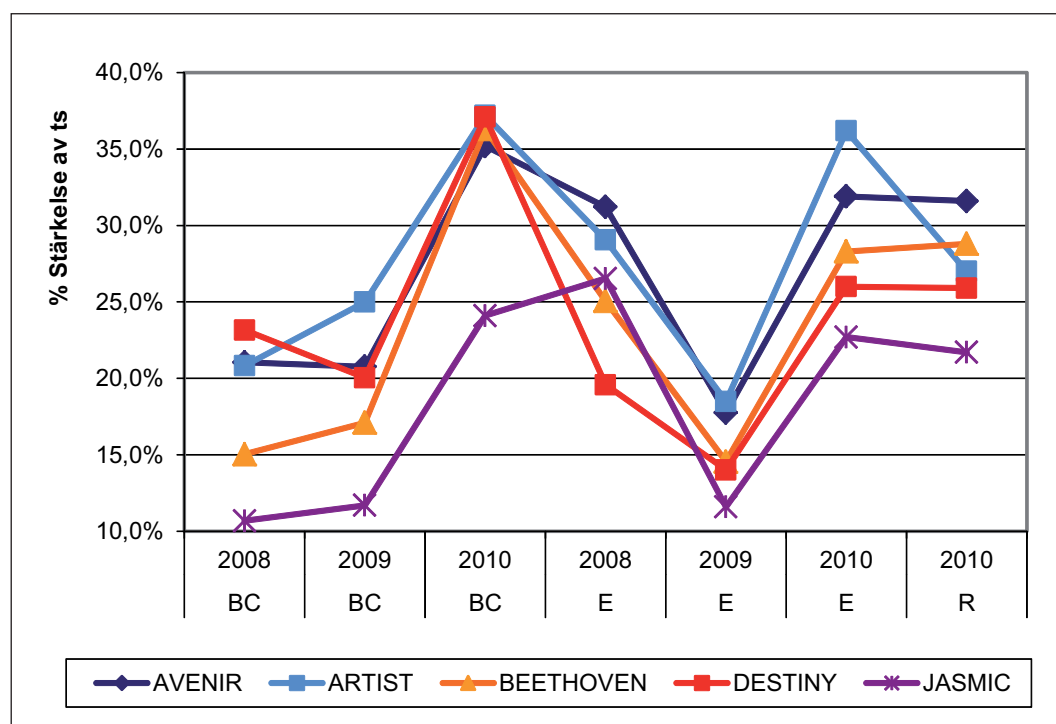
Område Sort	Ts, % av grönmassan				Stärkelse, % av ts			
	BC 2010	E 2010	"R" 2010	Medel 2010	BC 2010	E 2010	"R" 2010	Medel 2010
Avenir	38	35	39	37	35	32	32	33
Artist	37	37	34	36	37	36	27	33
Destiny	35	35	34	35	37	26	26	30
Beethoven	34	34	33	33	36	28	29	31
Jasmic	29	28	28	28	24	23	22	23
Kaspian	38	36	38	37	36	30	26	31
MAS09.A	38	34	31	35	35	31	26	31
Kreel	35	35	32	34	36	30	21	29
Kentaurus	33	35	33	34	34	27	27	29
Cheer	33	33	30	32	36	29	23	29
Utopia	31	29	29	30	33	28	24	28
Pyroxenia	32	24	30	29	32	23	24	26
Falkone	29	28	28	28	34	23	21	26
Tweedi	28	26	30	28	26	16	23	21
LZM 159/85	37	37	39	38	40	41	30	37
Agassy	35	34	33	34	33	18	27	26
LZM 158/89 Garland	34	33	34	33	37	30	25	31
LZM 159/86	34	32	34	33	37	26	27	30
LZM 158/71 Aritzo	31	33	31	32	35	31	29	31
Kontender	33	31	32	32	36	26	30	31
Unity	29	31	30	30	32	30	22	28
Troizi	32	30	27	30	37	28	22	29
Zeta	30		28	29	31		22	26
Sunboy	29	27	28	28	32	25	23	26
Sulexa	29	27	27	28	28	20	18	22
Delitop	30	28	26	28	31	20	15	22
Flex	26	26	24	25	25	18	16	20
CV	2,4	5,7	5,2		6,5	16,8	14,4	
LSD	1,3	3,0	2,8	2,2	3,6	7,4	5,8	4,7

Tabell 3 Skörd Kg stärkelse/ha

Område		BC	E	"R"	
Sort		2010	2010	2010	Medeltal
Avenir	kg/ha	4 284	2 575	3 768	3 540
	rel.tal	100	100	100	100
Artist		114	149	95	116
Beethoven		128	121	96	115
Destiny		133	103	97	113
Jasmic		89	96	82	88
Cheer		130	88	88	105
Utopia		110	116	87	104
Kreel		123	112	73	103
Kaspian		117	84	82	97
Falkone		115	93	77	96
MAS09.A		115	82	81	95
Pyroxenia		103	81	74	95
Kentaurus		96	89	82	89
Tweedi		72	51	76	69
LZM 159/85		126	143	98	120
LZM 158/71 Aritzo		103	133	103	110
LZM 158/89 Garland		122	125	84	109
LZM 159/86		115	104	99	107
Kontender		114	98	103	106
Troizi		133	98	77	105
Unity		101	114	79	90
Sunboy		103	84	72	87
Zeta		97		70	85
Agassy		99	64	81	84
Delitop		104	83	55	81
Sulexa		89	75	59	75
Flex		82	75	52	69
CV		7,6	22,4	16,9	
LSD		621	958	862	700
LSD/Mätaren		14	37	23	20

Tabell 4: Flerårsmedeltal fodermjajs, 7 försök i BC, E och R-län 2008-2010

Sort		TS-skörd Kg/ha	TS-halt %	Stärkelsehalt %	Stärkelseskörd Kg/ha
Avenir	kg/ha	10 430	33,5	27,0	2 850
	rel.tal	100	100	100	100
Jasmic		122	79	68	84
Beethoven		117	90	87	103
Destiny		114	96	87	101
Artist		111	98	102	114
2 år 5 försök					
Falkone		118	78	71	85
Utopia		115	85	84	99
Kreel		114	93	86	99
Cheer		111	87	86	98
Tweedi		105	81	67	70
Pyroxenia		103	87	83	87
Kentaurus		102	92	92	92
Kaspian		99	100	96	98
MAS09.A		99	97	88	89
LSD		990	2,1%	3,7%	570
LSD/Mätaren		9	6	14	20

Stärkelsehalt i majs. 7 försök i Mellansverige 2008-2010.